

Raadsvoorstel

Documentkenmerk : D-172447
Zaakkenmerk : Z-26-203715
Onderwerp : Jaarstukken GO BW 2025 en begroting 2027-2030

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting en kadernota 2027-2030 (D-172455), de ontwerp jaarrekening 2025 (D-172456) en het ontwerp bijdragebesluit 2027 van het GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-172454).
2. In te stemmen met de zienswijze op de Ontwerpbegroting en kadernota 2027-2030, de ontwerp jaarverrekening 2025 en het ontwerp bijdragebesluit 2027 van het Gemeenschappelijk Orgaan (GO BW) Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer zoals deze is verwoord in de brief (D-172848) en dit als zienswijze mee te geven aan het GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer.

Aanleiding

Beverwijk neemt met ingang van 1 januari 2024 deel aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW) regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. Het GO BW is verantwoordelijk voor de financiën en bedrijfsvoering voor Beschermd Wonen in de regio.

In de Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer staat dat het GO BW jaarlijks een ontwerpbegroting en kadernota voor het volgende jaar vaststelt en deze eerst voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten voorlegt.

Wettelijke bevoegdheidsbasis voor het nemen van het besluit

- De raad ontvangt jaarlijks een kadernota en de ontwerpbegroting voor een zienswijze. Het recht van het afgeven van een zienswijze op de begroting aan het dagelijks bestuur is vastgelegd in de Wgr artikel 35, derde lid.
- De raad kan daarnaast een zienswijze geven over het bijdragebesluit en de voorlopige jaarrekening. Dit is vastgelegd in respectievelijk artikel 14, lid 4, en artikel 20, lid 3 van de GR BW regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer.

Wettelijk en/of beleidskader

- Wet gemeenschappelijke regelingen.
- Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
- Regionaal kader Opvang, Wonen Herstel 2022 tot en met 2027 (INT-21-63002).
- Verwervingsstrategie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (INT-21-63064).

Eerder(e) besluit(en)

- Collegebesluit 06 maart 2019: ingestemd met het procesplan doordecentralisatie Beschermd Wonen Maatschappelijke opvang (C-19-04884) en raad geïnformeerd (INT-19-52349).
- Raadsinformatiebrief 09 februari 2021: stand van zaken doordecentralisatie Beschermd Wonen (UIT-21-70608).

- Collegebesluit 13 april 2021: Uitwerking regionale samenwerkingsvorm doordecentralisatie Beschermd Wonen (C-21-27044) een raad geïnformeerd (UIT-21-71141).
- Collegebesluit 14 december 2021: Onder voorbehoud van toestemming van de raad, de gemeenschappelijke regeling "Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer" (INT-21-62997) aan te gaan (C-21-27322).
- Raadsbesluit 03 februari 2022: het college toestemming verleend voor het treffen van een gemeenschappelijke regeling "Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer" (INT-21-62984).
- Raadsbesluit 20 juni 2022: ingestemd met de ontwerpbegroting 2023 - 2025 Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen met een zienswijze (INT-22-65138).
- Raadsbesluit 15 juni 2023: Zienswijze op de Gemeenschappelijke regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-96320)
- Gemeenschappelijke regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-106616)
- Raadsbesluit Wijziging GR Beschermd Wonen, zienswijze ontwerpbegroting 2024-2026 en bijdragebesluit (D-106588)
- Raadsbesluit zienswijze Ontwerpbegroting en kadernota 2025-2028 en Bijdragebesluit 2025 GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-121666)
- Collegebesluit Zienswijze op de ontwerpbegroting/kadernota 2026-2029 en de ontwerp jaarrekening 2024 van het GO BW (D-145057)
- Raadsbesluit concept zienswijze Ontwerpbegroting en kadernota 2025-2028 en Bijdragebesluit 2025 GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-121666)
- Raadsbesluit zienswijze jaarstukken Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D145347)

Relatie met raads-/collegeprogramma

Dit betreft de uitwerking van de doordecentralisatie Beschermd Wonen.

Motivering voorgesteld besluit

Beverwijk neemt met ingang van 1 januari 2024 deel aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW) regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. Het GO BW is verantwoordelijk voor de financiën en bedrijfsvoering voor Beschermd Wonen in de regio.

In de Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer staat dat het GO BW jaarlijks een ontwerpbegroting en kadernota voor het volgende jaar vaststelt en deze eerst voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten voorlegt.

Met Beschermd wonen wordt bedoeld het wonen in een voorziening voor mensen met complexe psychische of psychosociale problemen, die tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen. Het daarbij behorende toezicht en begeleiding zijn gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie en het psychisch en psychosociaal functioneren, en het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast. Beschermd wonen is onderdeel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Onder Beschermd wonen valt ook Beschermd thuis. Met Beschermd thuis bedoelen we het begeleiden van inwoners die weliswaar zelfstandig wonen, maar niet in staat zijn zich volkomen op eigen kracht te handhaven in de samenleving en niet planbare (zeer) intensieve gespecialiseerde begeleiding en 24-uurs beschikbaarheid van ondersteuning nodig hebben.

Jaarrekening 2025

Uit de Jaarrekening 2025 blijkt dat het GO BW in 2025 circa € 41,1 miljoen aan rijksmiddelen heeft ontvangen voor beschermd wonen. De werkelijke zorgkosten (Zorg in Natura en PGB) bedroegen in 2025 circa € 37,2 miljoen, waardoor de zorgkosten ongeveer € 3,8 miljoen lager zijn uitgekomen dan het beschikbare rijksbudget.

Daartegenover staan hogere lasten op andere onderdelen, met name:

- Tekorten op de maatschappelijke opvang, die in 2025 zijn toegenomen en deels zijn gedekt vanuit de regionale reserve;
- Innovatiemiddelen, die in 2025 voor circa € 0,4 miljoen zijn ingezet, terwijl hiervoor oorspronkelijk € 2,4 miljoen was gereserveerd;
- Personele en uitvoeringskosten, die grotendeels binnen begroting zijn gebleven.

Per saldo leidt dit tot een toevoeging aan de reserve GO BW, die ultimo 2025 uitkomt op circa € 27,8 miljoen. Deze reserve vormt het weerstandsvermogen voor toekomstige risico's binnen beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

Begroting 2027-2030

De begroting 2027-2030 is opgesteld op basis van een realistische raming van zorgkosten en actuele inzichten in volumeontwikkeling. Voor 2026 wordt uitgegaan van zorgkosten van circa € 41,2 miljoen, gebaseerd op:

- de gerealiseerde kosten in 2025;
- een veronderstelde volumegroei van circa 6,6% in 2026;
- compensatie vanuit landelijke circulaire voor loon- en prijsontwikkelingen.

Vanaf 2027 neemt de geraamde volumegroei af (circa 1,4% in 2027) en wordt voor latere jaren uitgegaan van stabilisatie. De totale lasten van het GO BW lopen in de periode 2027-2030 op van circa € 55,6 miljoen naar € 57,4 miljoen, met daarbij structurele lasten voor:

- zorgkosten cliënten;
- dekking van tekorten in maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
- personeels- en uitvoeringskosten;
- innovatiemiddelen (gemiddeld circa € 0,77 miljoen per jaar na 2026).

Bijdragebesluit 2027

Het Bijdragebesluit 2027 legt vast dat gemeenten pas financieel hoeven bij te dragen indien de reserve GO BW in het jaar 2030 onder de afgesproken grens zakt. Op basis van de huidige ramingen is dit niet aan de orde. Voor Heemskerk betekent dit dat er in de periode tot en met 2030 geen directe extra financiële bijdrage wordt gevraagd bovenop de bestaande inzet van rijksmiddelen.

Risico's

Onverwachte toename in het aantal cliënten Beschermd wonen

De aantallen cliënten en de duur van het verblijf in BW-voorzieningen is onvoorspelbaar. Als het aantal cliënten dat op verblijf is aangewezen sneller toeneemt dan verwacht, kan dit leiden tot extra zorgkosten mits er genoeg personeel en plekken beschikbaar zijn. De kans hierop is klein voor 2027, omdat uitbreiding van personeel en plekken niet op korte termijn te realiseren zijn.

Toename van Beschermd wonen voorzieningen

Indien er meer BW-voorzieningen komen, zal dit tot toename van de uitgaven BW leiden. De kans dat dit in 2026 tot extra kosten zal leiden is klein, omdat de ontwikkeling van (BW) voorzieningen tijd kost.

Anderzijds beoogt de doordecentralisatie meer verbinding met lokaal Wmo aanbod, zodanig dat BW-plaatsingen minder vaak nodig en van kortere duur kunnen zijn. Als het lukt om de beweging naar Beschermd thuis te maken en mensen vaker thuis te ondersteunen in plaats

van in een verblijfsvoorziening, zullen de kosten op de middel- tot lange termijn weer afnemen.

De belangrijkste risico's voor de komende jaren liggen bij mogelijke tariefstijgingen, volumegroei van cliënten en onzekerheid over landelijke besluitvorming rond het woonplaatsbeginsel en het objectief verdeelmodel. Deze risico's zijn benoemd in de begroting en afgedekt binnen het huidige weerstandsvermogen. Wel blijft het van belang om, via de zienswijze en regionale overleggen, aandacht te houden voor de ontwikkeling van de reserve na 2030 en de structurele dekking van tekorten in de maatschappelijke opvang.

Alternatieven

Geen. Beverwijk maakt deel uit van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer.

Financiën

De beschikbare middelen uit de doeluitkering Beschermd wonen zijn voldoende om de zorgkosten te dekken.

Geheimhouding

Het besluit is openbaar

Participatie

Zorgaanbieders, andere (maatschappelijke) partners en ervaringsdeskundigen die betrokken zijn bij BW zijn ook regelmatig betrokken bij de doorontwikkeling van beschermd wonen vanuit het regionaal kader Opvang, Wonen en Herstel. Ook zijn we regelmatig met zorgaanbieders in gesprek in het kader van de regionale aanbesteding van BW en MO en de daaraan gekoppelde ontwikkelagenda.

Communicatie

De zienswijze van de raad wordt kenbaar gemaakt aan het GO BW.

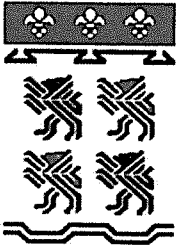
Verdere procedure

De zienswijzen van de gemeenteraden worden verwerkt in de definitieve stukken. Het bijdragebesluit 2027, de jaarrekening 2025 en de begroting 2027-2030, met daarin de zienswijzen verwerkt, worden vervolgens door het GO BW definitief vastgesteld.

Bijlage(n)

1. Ontwerp begroting 2027-2030 Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer 2024 (D-172455)
2. Ontwerp-jaarrekening 2025 van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D- D-172456)
3. Ontwerp Bijdragebesluit Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen 2027 Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-172454)

Beverwijk,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
gemeentesecretaris, de burgemeester,
A. Heiner drs. M.E. Smit

Raadsbesluit

Documentkenmerk : D-172447
Zaakkenmerk : Z-26-203715
Onderwerp : Jaarstukken GO BW 2025 en begroting 2027-2030

De raad van de gemeente Beverwijk;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026, documentkenmerk D-172447;

gehoord de raadscommissie;

gelet op artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 14 lid 4 artikel 20 lid 3 van de GR BW regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting en kadernota 2027-2030 (D-172455), de ontwerp jaarrekening 2025 (D-172456) en het ontwerp bijdragebesluit 2027 van het GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (D-172454).
2. In te stemmen met de zienswijze op de Ontwerpbegroting en kadernota 2027-2030, de ontwerp jaarverrekening 2025 en het ontwerp bijdragebesluit 2027 van het Gemeenschappelijk Orgaan (GO BW) Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer zoals deze is verwoord in de brief (D-172848) en dit als zienswijze mee te geven aan het GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer.

Beverwijk, 11 juni 2026,
de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,